

19. Jūras un piekrastes telpiskās plānošanas koordinācijas grupas sanāksme

19.05.2026. plkst. 13.00 - 17.00

Peldu ielā 25, 409. telpā

KOPSAVILKUMS

2026. gada 19. maijā norisinājās deviņpadsmitā Jūras un piekrastes telpiskās plānošanas koordinācijas grupas (turpmāk - Koordinācijas grupa) sanāksme, ko organizēja Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija (VARAM).

Sanāksmes mērķis bija iepazīstināt dalībniekus ar jaunumiem par Jūras plānojuma grozījumu izstrādi un apspriest nozaru kritērijus un mijiedarbību ar citām nozarēm. Šajā sanāksmē tika detalizētāk aplūkoti ar enerģētikas un jūras transporta nozarēm saistītie kritēriji. Papildus tiks sniegta informācija par Konceptuālā ziņojuma par daudzfunkcionālu jūras izmantošanu virzību un Komunikācijas plānu. Pasākuma materiāli ir pieejami šeit.

Sanāksmi atklāja A. Bērziņa, informējot sanāksmes dalībniekus par plānoto darba kārtību, uzsverot sanāksmes nozīmi nozaru kritēriju pārskatīšanas kontekstā.

Informatīvā daļa

T. Skadiņš informēja par Jūras plānojuma grozījumu aktivitātēm. Prezentācijas ietvaros tika pievērsta uzmanība gan Jūras plānojuma grozījumu izstrādes grafikam, gan paralēlajam Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procesam. Tika ieskicēta arī scenāriju izstrāde, kas būs būtisks grozījumu aspekts. Tam sekoja izklāsts par paveikto saistībā ar datu un informācijas ieguvu un enerģētikas un papildināto jūras transporta nozaru sadaļās, kā arī turpmākā rīcība.

Dalībnieki vērsa uzmanību, ka būtu nepieciešams izvērtēt potenciālu visām ostām un to atbilstoši iekļaut plānojumā. VARAM skaidroja, ka grozījumos būs iekļauta informācija par citām ostām.

A. Bērziņa iepazīstināja ar konceptuālā ziņojuma par normatīvā regulējuma izmaiņām jūras telpas daudzfunkcionālas izmantošanas nodrošināšanai izstrādes procesu un informēja par Jūras telpiskās plānošanas direktīvas pārskatīšanas aktualitātēm. Drīzumā koordinācijas dalībnieki saņems informāciju par plānotā Okeāna akta saturu un tvērumu, par ko būs nepieciešams sniegt viedokli no dalībnieku pārstāvēto nozaru perspektīvas.

Sekoja diskusija par izpētes stadijas vietu plānotajā licencēšanas procedūras vienkāršošanā, ko precizēja K. Kedo, īsi paskaidrojot esošo kārtību, kas ir noteikta Ministru kabineta 631. Noteikumos. Konkrēti, tiek organizēts vienreizējs konkurss par konkrētu teritoriju. Uzvarētājam tiek piešķirtas tiesības noteiktā termiņā īstenot gan izpētes licenci, gan secīgi arī teritorijas izmantošanas licenci, kam seko projektēšana un būvniecība un kas noslēdzas ar laukuma ekspluatāciju.

G. Galviņš pauda šaubas par Komisijas ieviešanu attiecībā uz licencēšanas jautājumiem, kas tiek piedāvāts konceptuālajā ziņojumā un lūdza skaidrot, kas būs ietverts nolikumā. Nolikuma pamatā būs noteikti komisijas pienākumi un uzdevumi, bet tas vēl laikā tiks precizēts. atkarībā no izvēlēta scenārija. Uz komersantu attiecināmie pienākumi tiks noteikti konkrētās licences nosacījumos.

Pirmo daļu noslēdza M. Rake-Lasmane ar prezentāciju par Jūras plānojuma grozījumu komunikācijas plānu – kā plānots organizēt iesaisti un sadarbību ar nozarēm un sabiedrību visā grozījumu izstrādes procesā.

Darbs grupās par enerģētikas un jūras transporta nozaru kritērijiem un mijiedarbību ar citām nozarēm

Dalībnieki tika sadalīti trīs grupās un pēc *world cafe* metodes diskutēja par enerģētikas un jūras transporta nozaru savietojamību un kritērijiem, kas jāņem vērā plānojuma izstrādei.

Pirmā uzdevuma ietvaros tika diskutēts par Jūras telpas izmantošanas iespējamo konfliktu analīzes matricu.

Kopsavelkot 1. uzdevumu, katrā grupā tika prezentēts, kuru divu nozaru savietošana ir visizaicinošākā:

- A grupai lielākā pretruna bija saistībā ar ostu teritoriju savietojamību ar piekrastes zveju.
- (B grupa) Jūras vēja enerģijas nozares savietojamībai visvairāk izaicinājumi ir saistībā ar Jūras transporta nozari.
- C grupa norādīja, ja ir pareizie nosacījumi, tad gandrīz jebko var savstarpēji savietot. Kā arī diskusijas raisīja viļņu enerģijas aktualitātes neesamība, lai to būtu vērts vispār izskatīt Jūras plānojuma grozījumu ietvaros. Tika aicināts likt uzsvaru uz jauniem aktuāliem enerģijas ražošanas veidiem, piemēram, ūdeņraža ražošana.

Otrais uzdevuma ietvaros tika pārskatīti un precizēti nozaru kritēriji.

Svarīgākās izmaiņas nozares kritēriju sarakstā:

- Jūras transporta nozares grupas ieskatā tika konstatēts, ka vairāki tehniskas/vides infrastruktūras kritēriji, kas saistīti ar, lielākoties, kuģu parametriem, nebūtu izmantojami. Respektīvi, kritēriji, kas ir vienkārši fakti vai loģika nebūtu iekļaujami kritēriju sarakstā.
- VES grupas ieskatā, kritēriji, kas noteikti, ievērojot normatīvo regulējumu un tā prasības, būtu izdalāmi atsevišķi vai norādāmi sākumā kā vispārīgie kritēriji. Kā kritēriji, kas ir diskutabli un plānojuma ietvaros ir pretrunīgi, būtu svītrojami vai jāpārformulē. Tāpat arī kritēriji, kas ir vienkārši fakti vai loģika arī nebūtu liekami kritēriju sarakstā.
- Citu jūras enerģijas veidu un kabeļu izvietojuma kritēriju gadījumā tika konstatēts, ka vairāki ieraksti ir drīzāk informatīvi principi, fakti vai normatīvu

aparaksti, kas nesniedz konkrētu izvērtēšanas loģiku, kāda nepieciešama zonējuma noteikšanai. Secināts, ka atsevišķus ierakstus nepieciešams pārveidot par skaidriem kritērijiem vai atstāt/pārvietot uz informatīvo sadaļu. Papildus secināts, ka šobrīd Jūras plānojuma zonējuma prioritātēs norādītie elektropārvades kabeļu koridori tikai idejiski ataino, ka savienojums ar elektropārvades infrastruktūru (sauszemi) ir nepieciešams, citādi to telpiskais izvietojums nav nekādā mērā saistošs, vērtīgāk atainot plānotos starpsavienojumus, kas jau ir projektu līmenī. Aicināts grozījumos papildus iekļaut kritērijus, kā, piemēram, atkrastes vējš būtu skatāms kopā ar citu tehnoloģiju attīstību, jo par šādu sasaisti ir jau komerciāla interese. Secināts arī, ka nepieciešama atsevišķa saruna ar ostu pārstāvjiem, LJA un VARAM kā Jūras plānojuma grozījumu izstrādātājiem, jo pastāv ostu atšķirīga nostāja par kabeļu izvietojuma iespējām ostu teritorijās.

Sanāksmes noslēgumā A.Bērziņa īsi informēja par to, ka nākamās sanāksmes ietvaros tiks strādāts pie zivsaimniecības un derīgo izrakteņu nozaru kritēriju pārskatīšanas un precizēšanas. Arī aiznākamā sanāksme būs saistīta ar kritērijiem.

Sekoja diskusija par to, vai un kur iekļaut informāciju par viļņu enerģiju. Tika paustas idejas viļņu enerģiju skatīt saistībā ar inovāciju zonu vai izveidot atsevišķu īsu sadaļu par citiem atjaunojamajiem energoresursiem

Ņemot vērā konfliktējošās vajadzības starp VES un kuģu ceļiem, tika secināts un rekomendēts arī no dalībniekiem, ka ir nepieciešamas papildus un individuālas nozaru sarunas par potenciālajiem risinājumiem un kompromisiem.

Papildus, sanāksmes laikā no Koordinācijas grupas speciālistiem tika saņemti vairāki ieteikumi:

- Aicinājums skatīties pēc iespējas plašāk uz kuģu satiksmi, lai skatījums vērsts uz nozari kopumā, nevis konkrētiem akcentiem;
- Jūras plānojuma grozījumos jābūt ietvertām konsekventām norādēm, kā (minimālā) jūras telpa sadalīta starp interesēm;
- Apkopojot informāciju par citiem enerģijas avotiem, ir jādomā par sasaisti ar inovāciju zonām;
- Kuģu ceļi grozījumu atjaunotajās kartēs jāzīmē optimālās trajektorijās (kuģu ceļa platums).

1. pielikums

SANĀKSMES DALĪBNIKU SARAKSTS

Piedalās (30):

Agnese Reķe

Baltijas Vides Forums

Anete Bērziņa	VARAM TPZPD
Andris Širovs	Dabas aizsardzības pārvalde
Arvis Drīliņš	LSEZ Pārvalde
Baiba Zasa	Klimata un enerģētikas ministrija
Diāna Saulīte	VARAM DAD
Dzintars Vainovskis	Satiksmes ministrija
Egita Fabiane	Rīgas plānošanas reģions
Evija Strautiņa	VARAM TPZPD
Evita Širante	Talsu novada pašvaldība
Gatis Galviņš	Vēja enerģijas asociācija
Gints Ažēns	Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvalde
Ieva Šmite	VSIA "Latvijas Jūras administrācija"
Ilze Rutkovska	Zemkopības ministrija
Indra Murziņa	Ādažu novada pašvaldība
Ineta Umbraško	Jūrmalas valstspilsētas administrācija
Inga Romanovska	Latvijas Republikas Aizsardzības ministrija
Iveta Lāce	Latvijas Investīciju attīstības aģentūra
Jānis Andersons	AS "Augstsprieguma tīkls"
Katrīne Ozoliņa-Žukovska	Ārlietu ministrija
Kristīne Kedo	KEM
Laura Krūmiņa	Jūrmalas valstspilsētas administrācija
Marta Rake-Lasmane	VARAM TPZPD
Marta Štūbe	VARAM TPZPD
Normunds Kadiķis	Veselības inspekcija
Oksana Dovgaļeca	Valsts zemes dienests
Ramona Vucāne	VARAM VIAPD
Ričards Buners	JS Krasta apsardzes dienests
Solvita Strāķe	Latvijas Hidroekoloģijas institūts
Toms Skadiņš	VARAM TPZPD